

Kloosterkerk – 3 oktober 2021
19^e zondag na Pinksteren
Markus 9:14-29 en Jakobus 5:13-16
ds. Marja Flipse

U kunt deze dienst alsnog bekijken en beluisteren via https://youtu.be/uCf_JmLGF8s

Gebed om ontferming

Opgestaan
zijn wij hier.
Het dagelijkse wonder
weer beleefd:
het bovenkomen uit de nacht
het afschudden van het donker
het laten afglijden van de dromen.
Een nieuwe dag.
Wat te doen
met zo'n groot geschenk?
Dat wij mogen leven
tegen het donker in
goede dromen dromend
van licht dat komt
al is het nog nacht;
dat wij wakker mogen zijn
helder en alert van geest
vrolijk en warm van hart
elke dag weer boven onszelf opgetild
en in de ruimte gezet,
zo bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Aangeraakt
worden wij hier.
Alles om ons heen
roept ons wakker:
gezichten vol verhalen
woorden die ons aangaan
muziek die ons beroert.
Wat te doen
met zo'n groot geschenk?

Dat ons leven
niet hetzelfde mag zijn
na vanmorgen,
dat wij dichter bij elkaar komen
dichter bij U
dichter bij onszelf,
dat woord voor woord
klank voor klank
mens voor mens
een wereld voor ons opengaat
die zich niet meer sluit,
zo bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Geroepen
weten wij ons hier.
Deze muren
slechts een tijdelijk onderkomen,
een wijde wereld om ons heen
van ellende en geluk
van vernietiging en schoonheid
van leed en liefde.
Wat te doen
met zo'n groot geschenk?
Dat we niet weggijken
onze vingers niet in de oren steken
onze stem niet verloren laten gaan;
dat deze wereld
die verbrandt en verdrinkt en verhardt
ondanks ons
en soms dankzij ons
mag worden zoals hij bedoeld is,
zo bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Preek

Als Markus, verteller van het verhaal van Jezus,
in onze tijd zou leven,
zou hij ongetwijfeld een begenadigd filmmaker zijn.
Zijn verhalen moet je in 3D beleven,
en in kleur.

Vandaag zie ik het zo voor me
als het in goede films vaak gaat:
eerst een dramatische scène
die prikkelt en nieuwsgierig maakt.
Je weet nog niet waar hij precies in de verhaallijn past,
of het een terugblik is of een vooruitblik,
maar hij smaakt naar meer.

Jezus en drie van zijn leerlingen
op een bergtop
in een andere wereld.
Tijd lijkt daar niet te bestaan.
De groten uit de oude traditie zijn er:
Mozes en Elia,
op wonderlijke wijze
druk met Jezus in gesprek.

Een oogverblindende glans,
een goddelijke stem uit een wolk -

en dan wordt er na de openingstitels
geschakeld naar het begin van het kernverhaal.
De wereld die daar geschetst wordt
kennen wij maar al te goed.

Terug naar het dagelijks leven
met zijn zorgen en beslommeringen,
met zijn gekibbel en gedoe
zonder special effects.

Maar op ons netvlies
staat nog dat andere,
dat wonderlijke, schitterende moment,
en in ons hoofd
zetten we de twee scènes naast elkaar.

Bovenop de berg: een vader,
de Vader,
die zegt: dit is mijn zoon.
Luister naar hem.
Luister naar mijn zoon, de enige
die zo doordrenkt is
van goedheid en licht
dat hij straalt.

Onderaan de berg: een vader,
een van de vele in de menigte,
die zegt: dit is mijn zoon,
mijn zorgenkind.
Zie hem toch.
Zie toch hoe hij in de greep is
van duistere machten
die hem het licht in de ogen
niet gunnen.

Tussen hen in, als een obstakel:
een menigte die aan het bekvechten is.
Leerlingen die niet mee de berg op zijn geweest,
die het ware gezicht van hun leraar
nog niet hebben gezien,
zijn ware aard
nog niet hebben begrepen.

Geleerden die de heilige teksten die ze doorvorsen
nog nooit tot leven hebben zien komen,
die nog nooit echt in gesprek zijn gegaan
met Mozes en Elia,
voor wie de wet en de profeten
geen menselijk gezicht hebben,
geen levenskracht.

Om hen heen heeft zich een grote menigte verzameld:
kwetsbaren, wanhopigen, nieuwsgierigen,
sensatiezoekers, betweters, meelopers.

Waarover discussiëren zij met elkaar,
de leerlingen en de geleerden?
Dat kunnen we wel raden.
Het gaat immers altijd over macht en onmacht.

Over het eigen gelijk.
En daarachter zit altijd angst.
Angst voor de grenzen van het eigen kennen en kunnen.
Angst voor wat er gebeurt
als iemand iets ongehoords doet,
en als door dat mensenwerk heen
dan iets van de Eeuwige doorschemert.

En waar gaat het juist niet over?
Over die vader, die om hulp heeft gevraagd
en die niet heeft gekregen.
Over zijn zoon, die nog steeds gevangen zit,
in de ban van een verraderlijke ziekte.
De zoon die nog steeds een probleem is,
een confronterend conundrum
om over te harrewarren,
maar die in de ogen van de samenleving
geen volwaardig mens is.

De mensen zijn verbaasd als ze Jezus zien.
Meestal staan ze pas perplex
als hij iets gepresteerd heeft,
als er iets wonderlijks uit zijn mond
of uit zijn handen is gekomen.

Nu hebben ze er misschien al niet meer op gerekend
dat Jezus überhaupt zou komen.
De zaak van de zieke jongen is al afgedaan
als een mislukking
als slechts nog een heikel discussiepunt.

Maar nu is Jezus er.
En alleen de vader,
die heeft nog hoop.
Hij kan zich niet veroorloven
om geen hoop te hebben.
Hij heeft een kind dat lijdt,
een kind dat geen leven heeft.

Heel dapper spreekt hij
namens zijn zoon die niet kan spreken.
Heel gedetailleerd loopt hij de symptomen langs,
als iemand die ze als geen ander kent,

als iemand die al bij alle dokters aan de deur is geweest -
alles al geprobeerd
en altijd nog nul op het rekest gekregen.

Vandaag niet.

Er is maar een enkel woord voor nodig
en niet eens een aanraking.

Zo staat het er tenminste,
maar wie weet wat er allemaal niet staat.

Wie weet wat voor een gesprek daar heeft plaatsgevonden,
hoe aandachtig Jezus de situatie heeft aangevoeld en ingeschat,
hoe goed hij heeft geluisterd.

En hoe feilloos hij daarna
de vinger op de zere plek heeft weten te leggen,
niet alleen bij de zieke
maar bij iedereen.

Wie met een getraind oog films bekijkt,
weet welke details veelzeggend zijn,
welke belichting, welke kleur, welke camerahoek.
Wie op zo'n manier bijbelverhalen leest,
hoort echo's, legt verbanden,
voelt aan wanneer er iets wezenlijks gebeurt.

Krijgt u ook kippenvel
als Jezus de jongen de hand reikt,
de jongen die daar voor dood op de grond ligt?
Voelt u ook dat dit hét moment is,
Jezus die een kwetsbare mens doet opstaan,
weer tot leven roept
en middenin de maatschappij zet?

Opgestaan,
plaatsje vergaan.
Nooit zal hij meer in dat hokje passen
van de zieke zwakke bezeten jongen
zonder toekomst
zonder stem.
Zijn plaats is voorgoed
als mens onder de mensen.

Hoe het allemaal in elkaar grijpt
zien we eerder voor ons
dan dat we het kunnen begrijpen en beredeneren:
de stralende mens op de berg
de lijdende mens beneden
aanraking
opstanding.

Hier laten we de jongen en zijn vader achter.
Dit is geen triomfantelijk succesverhaal
met vrolijke snapshots tijdens de aftiteling.
Wat er nu met dat herwonnen leven gaat gebeuren
vermeldt het verhaal niet.
Zoals de meeste goede films
schakelt ook dit verhaal na het grote hoogtepunt
naar een beschouwende epiloog.

De camera van Markus zoomt in op een intieme scène.
Jezus trekt zich weer terug,
zoals altijd als hij zijn leerlingen iets wil leren
wat de kern raakt van hun taak
en van zijn identiteit.

Binnenshuis komt het hoge woord eruit,
waarom stonden wij machteloos
tegenover die kwade krachten?
Waarom kwam er niets uit onze handen?
We hebben toch van u geleerd
hoe we mensen moeten genezen,
we zijn ertoe bevoegd en ermee belast.

Gebed, zegt Jezus. In een situatie zoals deze
moet het bevrijdende woord een gebed zijn.
Geen toverspreuk.
Geen cliché.
Geen beschikking.
Geen diagnose.

Dat zullen de leerlingen inmiddels wel begrijpen,
maar ze zijn nog niet zover.
Bidden is: opzij stappen
en God niet in de weg staan.

Het gaat niet om jouw en jouw agenda.
Het welzijn van de ander
is geen pion op jouw schaakbord.
Echt bidden is een vertrouwensrelatie aangaan
je afhankelijk weten
respect hebben
voor wat er kan gebeuren
als de Eeuwige dichtbij komt
en accepteren
dat dat levens kan veranderen.

Daarmee is de kous nog niet af.
Een gebed kan nog zo effectief zijn,
het moet ook nog gedragen worden door de gemeenschap.
Toen Jezus op bezoek ging in zijn eigen stad
had hij heus al heel wat in zijn mars
en toch lukte er niets.
Zijn woorden verwaaiden.
Zijn handen grepen daar mis.
Wat hij te bieden had
kon daar niet landen.

Hier onderaan deze berg
waar mensen geen stralend visioen hebben gezien
waar hun blikveld klein is
en hun gedachten laagbijdegronds
gaat het ook bijna mis.

Maar dan is er die vader.
Die vader die weet wat bidden is,
ook al heeft niemand het hem geleerd,
want het komt uit zijn tenen.
Die zoveel vertrouwen heeft
dat hij zelfs durft te vragen
om nog meer vertrouwen.

Die naamloze vader die we alleen kennen als
'iemand uit de menigte'
die alleen maar oog heeft
voor het lijden van zijn zoon,
die zich zonder voorbehoud helemaal durft openstellen
voor de hoop,
voor het leven,

die durft te vertrouwen
zonder de obstakels
van het ego
van de angst.

In zo'n klimaat
kan het gebed gedijen.

Jakobus, uit wiens brief we een stukje hoorden,
had heel goed door
dat gebed een gemeenschappelijke activiteit is.
Een gemeenschap wordt hecht
als mensen zich gedragen weten
door het gebed van de ander.

En hij had heel goed door
dat bidden en je eigen misstappen erkennen
hand in hand moeten gaan.
Een gemeenschap geneest en groeit
als mensen elkaar genoeg vertrouwen
om ter sprake te brengen wat niet goed ging.

Alleen als een mens op mag staan
gedragen door een gemeenschap
kan een mens genezen
en tot bloei komen,
is er niet alleen bevrijding van kwade krachten
maar nieuw leven, open naar het goede.

Alleen als een mens geen probleem meer is
om over te discussiëren
maar een medemens, opgetild,
rechttop gezet, op ooghoogte,
om in de ogen te kijken en te zien.

Alleen in een samenleving
die mensen niet alleen kan genezen
maar die ze ook kan doen opstaan,
die mensen als mensen ziet
en ruimte laat voor wat ons verstand te boven gaat
kunnen we leven.

Ergens in dat openingsbeeld
van Jezus stralend op de berg
ligt de sleutel.

In een mens die staat in de ruimte van de Eeuwige,
in een relatie die bevrijdt.

In een uitgestoken hand,
'sta op, word nieuw;
je mag er zijn.'

Gebeden

Eeuwige die ons ontzet,
God van vrijheid,
doe ons opstaan
uit alles wat ons gevangenhoudt
wat ons benauwt
en in zijn greep houdt
wat ons ziek maakt
en in gevaar brengt
wat ons ervan weerhoudt
voluit te leven
met U en met elkaar.

Help ons elkaar te helpen
door de weg te openen
naar uw bevrijdende,
helende aanwezigheid.

Open ons
richt ons op
dat wij mens mogen zijn
en elkaar
mens laten zijn.

Wij bidden voor wie geplaagd wordt
door stemmen binnenin
of door stemmen van buitenaf,
door twijfel aan zichzelf
of harde woorden van anderen,
voor wie zichzelf pijn doet
of door een ander wordt ondermijnd.

Verdrijf de krachten
die doof en stom maken,
die mensen en hun wereld klein houden.

Wij bidden voor ouders
die hun kind moeten zien lijden
voor wie tevergeefs hulp zoeken
voor iemand die hun lief is
voor wie het gevaar lopen
dat er misbruik wordt gemaakt
van hun hulpeloosheid.

Wij bidden voor mensen, volken
en gemeenschappen
in de greep van duistere krachten
die hun de vrijheid ontnemen
die paniek en verdeeldheid zaaien
die mensen van elkaar vervreemden.

Dat wij ook in onze samenleving
in ons samenleven
alert mogen zijn op wat onze eenheid
en veelkleurigheid bedreigt
en ertegen op mogen staan.

Dat wij elkaar trouw mogen blijven
onze tekortkomingen erkennen
elkaar laten stralen;
dat wij onze wereld trouw mogen blijven
de kwetsbaren niet loslaten
de toekomst van deze broze aarde
niet door onze vingers laten glippen;
dat wij U trouw mogen blijven
de verwondering niet uitdoven
ons hart niet sluiten.

Hoor ons als wij bidden
voor wie ons dierbaar zijn
voor wie ver van ons afstaan
voor wie U nodig hebben
voor (...)
voor onszelf
en voor wie zelf niet bidden kan.

*Wanneer u vaker inspiratie ontleent aan de preken en gebeden
die klinken in de Kloosterkerk,
stellen wij u voor om een gift over te maken op NL 29 INGB 0000 0585 71
ten name van Stichting Kloosterkerk.
U steunt ons werk ermee!*